

VEĆU ZA STUDIJE PRI UNIVERZITETU U BEOGRADU

PRIJAVA TEME ZA IZRADU MASTER RADA

Obraćam se Veću za studije pri Univerzitetu u Beogradu, sa molbom da mi se, kao studentu akademskih master studija:

TERORIZAM, ORGANIZOVANI KRIMINAL I BEZBEDNOST

odobri izrada master rada

Naslov teze:

„UPOTREBA TORTURE PRI ISPITIVANJU OSUMNJIČENOG U ISTRAŽNOM POSTUPKU“

Naučni cilj predložene teze:

Prilikom ispitivanja osumnjičenog, primenjuju se brojne tehnike ispitivanja kojima se teži da se dođe do istine i relevantnih podataka. U tom procesu, različiti su načini dolaska do istine. Istorija svedoči, a praksa potvrđuje, da često uz ispitivanje ide i primena određenog stepena torture, u manjoj ili većoj meri. Kako zakonski okvir nalaže jedno, a često se u njegovoj primeni ipak nalaze primeri koji pokazuju upotrebu torture

Cilj ovog rada ogleda se u pokušaju analize tehnika ispitivanja pri kojima je primetna upotreba torture, a koje za cilj imaju dolazak do istinitih podataka koji su u interesu istražnog postupka. Analiza bi u ovom slučaju podrazumevala najpre same tehnike ispitivanja sa upotrebom torture, primere iz prakse kod kojih je zabeležena upotreba torture, ali i njihovo promatranje sa zakonskog aspekta, kao i kriterijume za razlikovanje legitimnog vođenja ispitivanja od onog sa elementima torture. Takođe, uticaj spoljnih faktora, poput izgleda ispitivača, mesta na kome se ispitivanje vrši i njihova upotreba sa ciljem manipulacije, odnosno dodavanju ispitivanju elementa torture.

Bitna namera ovog naučnog rada je da analizira upotrebu torture pri ispitivanju i napravi paralelu između legitimnog vođenja ispitivanja i onog ispitivanja uz prisustvo torture.

Predmet rada:

Predmet istraživanja ovog rada su oblici torture koji se primenjuju u sklopu ispitivanja osumnjičenog u istražnom postupku. Posebno se stavlja naglasak na grupisanje tehnika ispitivanja pri kojima je evidentna primena torture, odnosno pokušaj da se na jednom mestu obrade sve bitnije tehnike ispitivanja i one u čijoj je primeni zabeležen najviši stepen torture.

Kroz istoriju, ali i u periodu moderne istorije, bili smo svedoci primene brutalnih tehnika ispitivanja koje su za cilj imale dolaženje do istine, ali sa pojavom ljudskih prava i potrebom da se ona u što većoj meri zaštite, mnoge od dosadašnjih tehnika ispitivanja postaju upitne i teži se da se što jasnije povuče granica između ispitivanja i mučenja.

Upoznavanje sa tehnikama ispitivanja koje u sebi imaju komponentu torture kao osnovnu polaznu tačku i njihovo jasnije definisanje, pomoglo bi da se jasno izdvoje legitime

tehnike ispitivanja od onih koje to nisu i ispita u kojoj su meri one uopšte bile uspešne pri dolasku do istine i pravih informacija.

Obradiće se pojedine tehnike ispitivanja pri kojima je primenjena tortura, kako se manipuliše uslovima pod kojim se ispitivanje vrši, primeri iz prakse koji pokazuju primenu torture, ali i zakonski okvir koji pravi jasnu distinkciju između ispitivanja i ispitivanja uz primenu torture.

Osnovna hipoteza glasi:

Prilikom ispitivanja osumnjičenog, primenjuju se različite tehnike ispitivanja. Potrebno je posebno izdvojiti one tehnike ispitivanja kod kojih je primetna upotreba torture i povući jasnu granicu između legitimnih tehnika ispitivanja i onih koje u sebi sadrže elemente torture.

Metode rada:

Tokom izrade, koristiću sledeće metode: induktivnu i deduktivnu metodu, metode analize i sinteze, metode apstrakcije i konkretizacije, metode generalizacije i specijalizacije, metode dokazivanja i opovrgavanja, komparativnu metodu i ostale naučne metode.

Primenom metode analize sadržaja dokumenata, časopisa, naučnih i stručnih publikacija, dobiće se glavni pravac izrade master rada, uz izdvajanje najbitnijih stavova zasnovanih na utemeljenim i proverenim činjenicama.

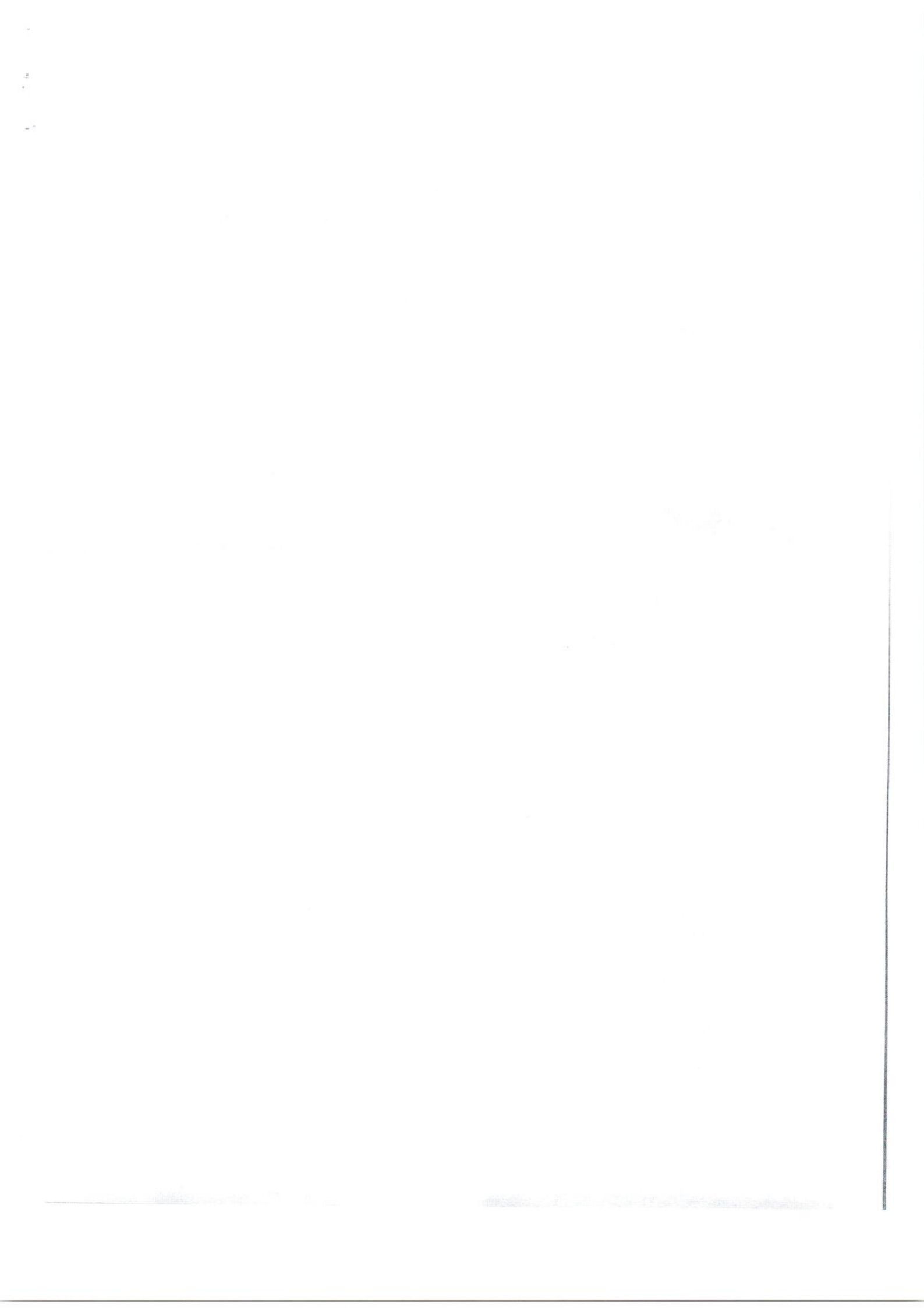
Druga metoda koja će se najviše koristiti je deduktivna. Uz pomoć ove metode, biće izvedeni zaključci na osnovu relevantnih teoretskih i naučno istraživačkih analiza o primeni torture pri korišćenju tehnika ispitivanja. Da bi deduktivna metoda pomogla u stvaranju objektivne slike o problemu, biće korišćena i induktivna metoda, jer su međusobno povezane i uslovljene u misaonom procesu, a samim tim i u ovom radu.

Specifičnost dokazivanja teze da nam postojeće tehnike ispitivanja u konkretnim slučajevima mogu pomoći u njihovom daljem razvijanju i unapređenju je nemoguća bez široke primene metode generalizacije.

Primenom komparativne metode u formiranju stavova i sudova o suštini tehnika ispitivanja, dobijaće se produktivan zaključak zasnovan na poređenju.

Struktura rada:

1. Uvod
2. Teorijski okvir torture i njena modifikacija kroz istoriju
 - 2.1. Definicija torture
 - 2.2. Tortura kroz istoriju
 - 2.3. Razlika između poniženja i torture: gde je granica
3. Uticaj spoljnih faktora
 - 3.1. Kako se može manipulirati uslovima pod kojim se ispitivanje vrši, izgledom ispitivača i mestom na kome se ispitivanje vrši

3.1.1. Uslovi u kojima se vrši ispitivanje

3.1.2. Izgled ispitivača

3.1.3. Mesto na kome se ispitivanje vrši

4. Vrste tehnika

4.1. Simulirano davljenje (Voterbording)

4.2. Potapanje u vodu

4.3. Lišavanje sna

4.4. Pavlovljev reflex

4.5. Upotreba lekova (pentotal, skopolamin, ...)

5. Primeri iz prakse

5.1. Libijski zatvor

5.2. Tajni zatvor CIA-e na Tajlandu (Cats Eye)

6. Zakonski okvir

6.1. Zakonik o krivičnom postupku

6.2. Istanbulski protokol

6.3. Evropski sud za ljudska prava

6.4. Konvencija UN protiv torture

7. Zaključak

Literatura

1. Gordon, Nathan i Fleisher, William: Efikasne tehnike vođenja razgovora i ispitivanja, Embassy of the United States of America, Office of Public Affairs, Sarajevo, 2004.

2. Džepina, Ivan i Deljkić, Irma: Neke odrednice policijskog ispitivanja osumnjičenih osoba u praksi Ministarstva unutrašnjih poslova srednjobosanskog kantona, Časopis za kriminalistiku, kriminologiju i sigurnosne studije

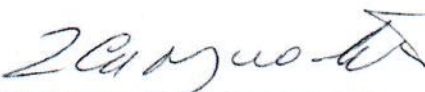
3. Aleksić, Živojin: Naučno otkrivanje zločina, Glosarijum, Beograd, 1996.

4. Roso, Zvonimir: Informativni razgovor i intervju, Republički sekretarijat za unutrašnje poslove SR Hrvatske, Zagreb, 1989.

5. Sokolović, Ranko: Policija i krivični postupak, suprotstavljanje organizovanom kriminalu, Službeni glasnik, Beograd, 2003.

6. Kuper, Adam; Kuper, Džesika: Enciklopedija društvenih nauka, Službeni glasnik, Beograd, 2009.
7. Delić, Nataša: Psihologija iskaza pojedinih učesnika u krivičnom postupku, Dosije, Beograd, 2003.
8. Ignjatović, Đorđe: Kriminologija, Dosije studio, Beograd, 2011.
9. Goran P. Ilić, Slobodan Beljanski, Miodrag Majić, Aleksandar Trešnjev: Komentar Zakonika o krivičnom postupku, Službeni glasnik, Beograd, 2018.
10. Simeunović, Dragan: Političko nasilje, Radnička štampa, Beograd, 1989.
11. Petrović, M. (2010). Obaveza poštovanja standarda postavljenih Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda prilikom primene policijskih ovlašćenja –u: Pravo i forenzika u kriminalistici, Beograd
12. Milić, N. (2005). Dozvoljeni i nedozvoljeni pritisak na osumnjičenog tokom procesa saslušanja, NBP – Nauka, Bezbednost, Policija
13. Izveštaj specijalnog izvestioca UN za torturu : Izveštaj za Srbiju iz 2017.godine

(spisak će u toku pisanja rada biti dopunjen)

Mentor:
Prof dr Dragan Simeunović

Izjava o akademskoj čestitosti

Studentkinja: Milena Ivković

Broj indeksa:

Studentkinja master studija: Terorizam, organizovani kriminal i bezbednost

Autorka master rada pod nazivom: „Upotreba torture pri ispitivanju osumnjičenog u istražnom postupku“

Potpisivanjem izjavljujem:

- da je rad isključivo rezultat mog sopstvenog istraživačkog rada;
- da sam rad i mišljenja drugih autora koje sam koristio/la u ovom radu naznačio/la ili citirao/la u skladu sa Uputstvom;
- da su svi radovi i mišljenja drugih autora navedeni u spisku literature/referenci koji su sastavni deo ovog rada i pisani u skladu sa Uputstvom;
- da sam dobio/la sve dozvole za korišćenje autorskog dela koji se u potpunosti/celosti unose u predati rad i da sam to jasno naveo/la;
- da sam svestan/na da je plagijat korišćenje tuđih radova u bilo kom obliku (kao citata, fraza, slika, tabela, dijagrama, dizajna, planova, fotografija, filma, muzike, formula, veb sajtova, kompjuterskih programa i sl.) bez navođenja autora ili predavljanje tuđih autorskih dela kao mojih, kažnjivo po zakonu (Zakon o autorskom i srodnim pravima, Službeni glasnik Republike Srbije, br. 104/2009, 99/2011, 119/2012), kao i drugih zakona i odgovarajućih akata Univerziteta u Beogradu;
- da sam da sam svestan/na da plagijat uključuje i predavljanje, upotrebu i distribuiranje rada predavača ili drugih studenata kao sopstvenih;
- da sam svestan/na posledica koje kod dokazanog plagijata mogu prouzrokovati na predati master rad i moj status;
- da je elektronska verzija master rada identična štampanom primerku i pristajem na njegovo objavljivanje pod uslovima propisanim aktima Univerziteta.

U Beogradu, 05.06.2022.

Potpis studenta

Milena Ivković

Izjava o akademskoj čestitosti

Studentkinja: Milena Ivković

Broj indeksa:

Studentkinja master studija: Terorizam, organizovani kriminal i bezbednost

Svojim potpisom garantujem da ću se u toku studija, a naročito u toku izrade master rada, u potpunosti uzdržati od plagiranja, odnosno kopiranja tuđih ideja i njihovog prezentovanja kao sopstvenih, bez odgovarajućeg priznavanja autorstva.

Razumem da kopiranje tuđih ideja može biti izvršeno iz knjiga i časopisa i podataka koji mogu biti predstavljeni u tabelama, dijagramima, dizajnu, planovima, fotografijama, filmu, muzici, formulama, veb-sajtovima, kompjuterskim programima i na drugi način. Jasno mi je da plagijat takođe uključuje i predstavljanje, upotrebu i distribuiranje rada predavača ili drugih studenata kao sopstvenih.

Svesna sam da namernim prisvajanjem ideja drugih i prikazivanjem kao sopstvenih činim povredu Zakona o autorskim i srodnim pravima, kao i drugih zakona i odgovarajućih akata Univerziteta u Beogradu.

U Beogradu, 05.06.2023.

Potpis studenta

Milena Ivković

Radna biografija

Milena Ivković

Datum rođenja: 15.5.1992.

Adresa: Koče Kapetana, Beograd

Telefon: 066/ 222 992

e-mail: ivkovicmilena01@gmail.com

Obrazovanje

- Univerzitet u Beogradu, master studije „Terorizam, organizovani kriminal i bezbednost“ (oktobar 2015.)
- Fakultet političkih nauka, politikologija (oktobar 2011 – oktobar 2015)
- Škola pregovaračkih veština (2011-2012)
- Oficina - škola za medije i komunikaciju (2009 – 2010)
- Regionalni centar za talente, odsek srpski jezik i književnost (2008- 2011)
- Ekonomsko - trgovinska škola, smer komercijalista (2007-2011)

Radno iskustvo

- zamenik direktora - First Media Group (decembar 2021 - u toku)
- predsednik udruženja Red press (decembar 2020 - u toku)
- PR asistent - First Media Group (oktobar 2020 - decembar 2021)
- saradnik na projektima – Medija centar Beograd (2019 - 2020)
- jedan od autora knjige „SAD i izazivači“ - svetske sile koje se se aspekta moći suprotsavljaju SAD-u, izdavač: Fakultet političkih nauka, Beograd (jun 2015 - januar 2016)
- član organizacionog i projektnog tima NVO CERES (oktobar 2013 – oktobar 2014)
- PR Centra za unapređenje položaja i promociju prava društveno marginalizovanih grupa (novembar 2012 – oktobar 2013)
- saradnik na projektu i jedan od govornika na tribinama „Zajedno protiv torture“ u organizaciji IAN-a, Međunarodne mreže pomoći (2013)
- saradnik u nastavi na predmetima Istorija političkih teorija 1 i Istorija političkih teorija 2 na Fakultetu političkih nauka (oktobar 2012 – oktobar 2013)
- saradnik na projektima, organizovanje i vođenje konferencije za novinare – Udruženje Roma Braničevskog okruga (2011)
- novinar, voditelj i glavni urednik informativne i autorske emisije na radio stanici „BOOM 93“ (2011)
- novinar i voditelj autorske emisije na radio stanici „Požarevac“ (2007 - 2011)

Rad na računaru

- MS Office
- Internet

Strani jezici

- engleski jezik (B2)

Univerzitet u Beogradu
Beograd

VEĆU ZA MULTIDISCIPLINARNE STUDIJE
UNIVERZITETA U BEOGRADU

Studijski program:

TERORIZAM, ORGANIZOVANI KRIMINAL I BEZBEDNOST

Naslov teze: „Upotreba torture pri ispitivanju osumnjičenog u istražnom postupku“

Kandidat: Milena Ivković 90/2022

Članovi komisije:

Prof. dr Ivana Damnjanović
Prof. dr Dragana Kolarić

Mentor: Dragan Simeunović
Prof dr Dragan Simeunović

Kandidat: Milena Ivković
Milena Ivković